

● VÝSTAVY:

- STÁLÁ ARCHEOLOGICKÁ, PŘÍRODOVĚDNÁ A NÁRODOPISNÁ EXPOZICE
- PŘÍBĚH MĚSTA ČESKÝCH BUDĚJOVIC
- MINCOVÁNÍ V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
- MĚSTSKÝ ZNAK
- 8. 5. 2024 - 5. 1. 2024
KELTOVÉ NA JIHU BOIOHAEMA
- 24. 5. 2024 - 24. 11. 2024
„DRUHÝ“ ŽIVOT JANA ŽIŽKY
- 10. 10. 2024 - 12. 1. 2025
OSOBNOSTI NA KARTÁCH + PF DOUBEK
- 29. 11. 2024 - 1. 1. 2025
VÁNOČNÍ HODY NA JIHU ČECH

● EXPONÁT MĚSÍCE:

- ZAJÍMAVOSTI Z MUZEJNÍCH SBÍREK
vitrína v přízemí vedle recepce

● EDUKAČNÍ PROGRAMY PRO ŠKOLY:

Objednávky: : 391 001 528, 727 822 573
<http://www.muzeumcb.cz/vzdelavani/pro-skoly/objednavkovy-formular/>

Edukační programy ke krátkodobým výstavám:

- KELTOVÉ NA JIHU BOIOHAEMA 8. 5. 2024 - 5. 1. 2025
- VÁNOČNÍ EDUKAČNÍ PROGRAM 29. 11. 2024 - 1. 1. 2025
- HMYZ ZBLÍZKA 13. 12. 2024 - 31. 8. 2025

Edukační programy ke stálé expozici muzea:

- PŘÍRODOVĚDA, GEOLOGIE, ARCHEOLOGIE, NÁRODOPIS
- MĚSTO ČESKÉ BUDĚJOVICE V PROMĚNÁCH ČASU

Edukační vycházky městem: 1. 5. – 30. 9.

- PO STOPÁCH KONĚSPŘEŽKY
- POJĎ VEN S HOLUBEM EMILEM

Edukační programy na pobočkách Jihočeského muzea: 1. 4. – 30. 10.

- ARCHEOSKANZEN TROCNOV Život ve středověku na přelomu 14. a 15. století
Zemědělství a strava na přelomu 14. a 15. století
Čas války ve středověku na přelomu 14. a 15. století
Řemesla a technologie na přelomu 14. a 15. století
Náboženství a svátky na přelomu 14. a 15. století

Interaktivní výukové programy pro školy:

● ARCHEOLOGICKÉ MUZEJNÍ KUFŘÍKY

Život v době kamenné - lovci a sběrači
Život v době kamenné - první zemědělci
Život v době bronzové - využití prvních kovů
Život v době železné - rozvoj řemesel
Život v době římské - neklidné sousedství

Život v době stěhování národů - Slované na našem území
Život v době románské - Čechy v době knížecí
Život v době lucemburské - střední Evropa předhusitská
První světová válka 1914-1918
První léta první republiky 1918-1920

EXPONÁT MĚSÍCE LISTOPADU

NOVÉ PŘÍRŮSTKY ARCHEOLOGICKÉ SBÍRKY

Ve vitrině jsou prezentovány vybrané kovové ojedinělé nálezy, získané do archeologické sbírky díky spolupráci s veřejností. Mezi nimi vyniká fragment zlaté ozdoby zdobený zvěrným stylem ze starší doby železné. Původem je z prostředí nomádských Skytů. V celé střední Evropě je to unikátní nález.

Správná řešení: Krystalografie: 18; Kalifornský klenot: rubellit; Geologický test: trilobit; Lapis lazuli: kámen modrý; Ultramarín: ultra moře

Pro více informací o edukačních programech se podívejte na webové stránky Jihočeského muzea v Českých Budějovicích.

<https://www.muzeumcb.cz/vzdelavani/aktualni-nabidka/>

www.muzeumcb.cz

Dětský měsíčník od skřítků Muzejníčků
z Jihočeského muzea v Českých Budějovicích

Milé děti,

listopad je měsíc, kdy se příroda chystá ke spánku a dny se stále více zkracují. Stromy odhazují poslední barevné listy, a chladný vzduch přináší první mrazíky. Je to čas, kdy se lidé začínají více zdržovat doma, obklopeni teplem a světlem svíček. V tomto měsíci také vzpomínáme na své blízké během Dušiček a pomalu se připravujeme na adventní období. Listopad tak v sobě nese jak klid podzimu, tak i očekávání nadcházející zimy.

Stálá geologická expozice Jihočeského muzea

Listopadový díl Muzejníčku se zaměřuje na geologii, a proto Vás zveme na návštěvu geologické části stálé expozice JČM. Těšit se můžete téměř na 700 exponátů. Expozice představuje nejen základy mineralogického systému a typické minerály či horniny z jižních Čech, ale i to nejlepší z muzejních sbírek - včetně vzácných exponátů z Evropy a dalších světových lokalit. Najdete zde také paleontologickou část a několik skutečných skvostů, jako jsou tektity (včetně vltavínů) a meteority, z nichž největší váží úctyhodných 2 061 gramů.

Zkuste nejdříve vyřešit všechny úkoly pro chytré hlavičky, a potom se vydejte do druhého patra, kde expozici najdete.

ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

LAPIS LAZULI

Tento polodrahokam se skládá z lazuritu, který mu dává jeho charakteristickou modrou barvu, kalcitu a pyritu, které se projevují jako bílé a zlaté pruhy. Těží se již od 7. století př. n. l. v Afghánistánu. Lapis lazuli je ceněným majetkem napříč civilizacemi a epochami. Jedním z nejznámějších použití lapisu je posmrtná maska krále Tutanchamona z dob starověkého Egypta. Zlatá maska je vykládána mimo jiné i právě lapisem. Z lapisu lazuli se získává přírodní ultramarín.

ULTRAMARÍN

Přírodní ultramarín je velmi vzácná barva získávaná drcením lapisu lazuli. Ultramarín byl velmi často používán pro knižní iluminace a nástěnné malby. Použit byl například v Sixtinské kapli. V Čechách bylo toto drahocenné barvivo užíváno zřídka, zpravidla ho lze nalézt na dílech spojených královským či císařským dvorem. V roce 1828 byl zveřejněn postup pro výrobu uměle připraveného ultramarínu. Brzy nato začala jeho masová výroba. Barevně se nijak zvlášť neliší. Uměle vyrobený však postrádá jedinečný lom světla přírodního ultramarínu a zlatě se třpytící částičky pyritu.

Přesmyčky ti pomůžou doplnit slova:

Název barvy **ULTRAMARÍN** vychází:

z latinského „**ultra**“ = **nad, přes, neobyčejně, krajně**

z latinského „**mare**“ = **M** **ŘMOE**

Název **LAPIS LAZULI** vychází:

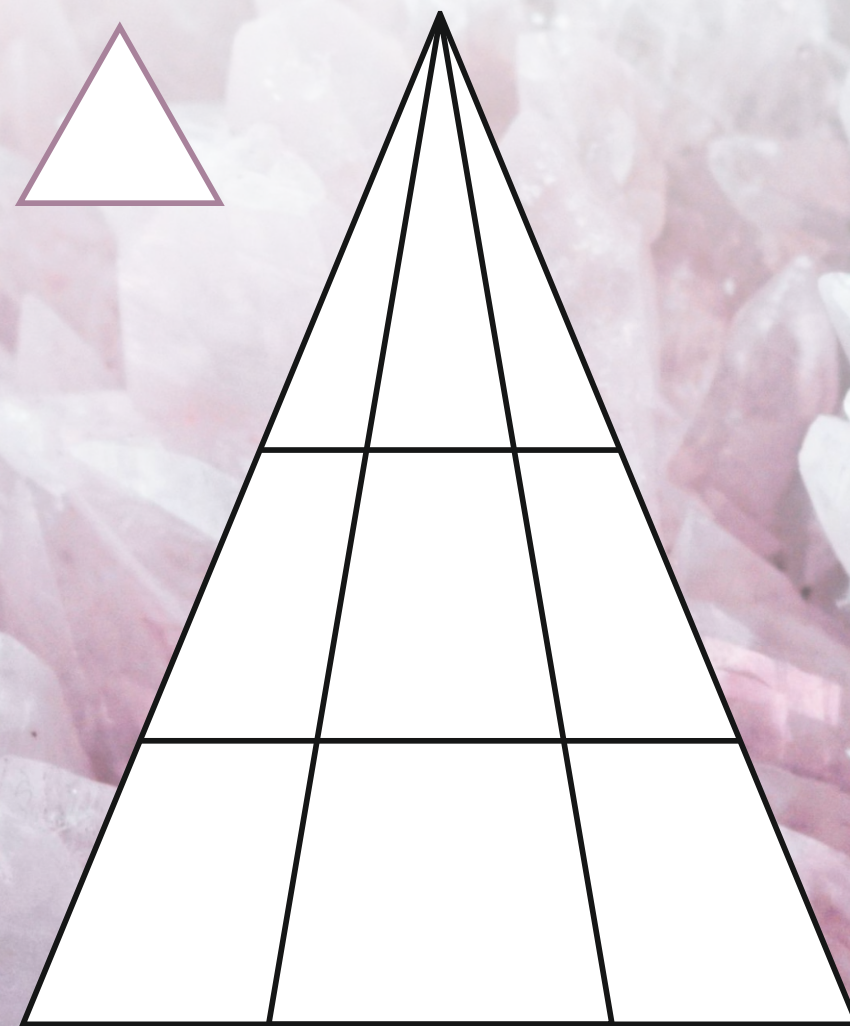
z latinského „**lapis**“ = **K** **MEKÁN**

z perského „**lažvard**“ = **M** **RÝDMO**

ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Krystalografie

Víte, že geologové a mineralogové často počítají hrany, strany a úhly krystalů, když je studují? Tento proces je součástí krystalografie, což je věda, která se zabývá studiem krystalů a jejich struktur. Počítání hran a stran krystalů je důležité například pro identifikaci minerálů. My jsme si pro tebe také připravili úkol s počítáním. **Dokážeš spočítat, kolik je na obrázku trojúhelníků?** Napiš správný počet do barevného trojúhelníku.

ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Velký třesk byl obrovský , který se stal asi před 13,8 miliardami let a vytvořil celý vesmír. Po Velkém byl vesmír plný prachu a . Tento prach a plyny se začaly spojovat díky gravitaci, což je síla, která vše drží pohromadě. Tak vznikly a planety. Naše vznikla, když se shromáždilo hodně prachu a kolem . Když se Země tvořila, byla velmi a plná . Časem se ochladila a vznikly oceány a vzduch. Ve začal vznikat život. Nejprve byly ve vodě maličké . Trvalo miliony let, než se některé z nich naučily žít na souši. Tyto organismy se postupně vyvinuly v , které začaly růst na březích a později dál od . Rostliny poskytly kyslík a stín, což pomohlo dalším živočichům, aby mohli přežít na souši. Postupně se začali objevovat první , obojživelníci a později také . Tak začal fascinující život na souši, který dnes zahrnuje všechny rostliny, zvířata a také nás, .

ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Kalifornský klenot

Mezi nejkrásnější minerály, které můžete v naší expozici geologie najít, patří _____.
Je to vzácná odrůda turmalínu, která se vyznačuje svými jasně růžovými až načervenalými barvami. Často se používá ve šperkařství právě pro své krásné barvy a lom světla. **Vylušti osmisměrku a zjisti tak název tohoto nerostu.** Zkus ho v expozici najít.

A	R	M	A	G	N	E	Z	I	T
H	A	L	I	T	Z	L	A	T	O
U	G	R	A	N	Á	T	P	C	T
T	U	J	K	B	H	T	O	E	I
K	G	A	L	E	N	I	T	V	N
O	R	N	Ě	A	Ě	R	I	O	O
R	A	T	M	Ě	Ď	O	T	R	G
U	F	A	U	E	A	U	A	D	A
N	I	R	R	Ť	L	L	P	Á	R
D	T	I	T	R	Í	F	A	S	A

ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

Geologický test

Geologie je věda, která zkoumá naši planetu Zemi, horniny, minerály a také zkameněliny, které nám vypráví příběhy z dávných dob. Na této straně si můžete vyzkoušet, kolik toho o geologii víte. **Pokud správně odpovíte na otázky, zjistíte název tvora, který žil v oceánech před stovkami milionů let. Správná písmenka doplň do tabulky pod testem.**

1. Co je to zkamenělina?

- f) kámen, který svítí ve tmě
- t) ostatky nebo otisk dávného organismu
- p) speciální druh horniny, který najdeme jen na Marsu

2. Který z těchto prvků je nejvíce obsažen v zemské kůře?

- r) křemík
- h) zlato
- t) voda

3. Co znamená slovo "paleontologie"?

- a) studium planet
- i) studování zkamenělin a minulých forem života
- o) výzkum vzniku a složení drahých kamenů

4. Který z těchto minerálů je nejtvrdší?

- n) sádrovec
- k) křemen
- l) diamant

ÚKOLY PRO CHYTRÉ HLAVIČKY

5. Jak vznikají sopky?

- u) když se Země zahřeje na povrchu
- o) když magma z nitra Země stoupá na povrch a vytéká jako láva
- a) když se ledové kry stlačí k sobě

6. Co je to magma?

- s) tekuté železo, které teče v zemské kůře
- b) roztavená hornina nacházející se pod zemským povrchem
- v) hmota, která vzniká na povrchu moří

7. Kde můžeme nejčastěji najít zkameněliny?

- a) v písčných dunách
- i) v usazených horninách, jako je vápenec nebo pískovec
- e) v hlubokých oceánských vodách

8. Jaké jsou vrstvy Země?

- d) magma, oceánská kůra a kontinentální kůra
- f) zemská kůra, zemský plášť a zemské jádro
- r) voda, vzduch a země

1	2	3	4	5	6	7	8